

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

25 січня 2018 року

м. Київ

№ 5

Про внесення змін до Положення про порядок здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах

Відповідно до статей 7, 15, 40, 56 Закону України “Про Національний банк України”, з метою вдосконалення порядку здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах та урахування сучасних тенденцій на ринку таких операцій Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Унести зміни до Положення про порядок здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 15 грудня 2004 року № 639, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13 січня 2005 року за № 41/10321 (зі змінами) (далі – Положення), виклавши його в новій редакції, що додається.

2. Департаменту платіжних систем та інноваційного розвитку (Яблунівський О. М.) після офіційного опублікування довести до відома банків України інформацію про прийняття цієї постанови.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на першого заступника Голови Національного банку України Смолія Я. В.

4. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування, крім абзацу вісімнадцятого пункту 26 Положення, який набирає чинності з дня набрання чинності нормативно-правовим актом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері публічних закупівель, яким визначаються вимоги до забезпечення тендерної пропозиції.

В. о. Голови

Я. В. Смолій

Інд. 57

Аркуш погодження додається.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
15 грудня 2004 року № 639
(у редакції постанови Правління
Національного банку України
від 25 січня 2018 року № 5)

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
13 січня 2005 року за № 41/10321

Положення про порядок здійснення банками операцій за гарантіями
в національній та іноземних валютах

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено відповідно до Цивільного кодексу України, Декрету Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року № 15-93 “Про систему валютного регулювання і валютного контролю”, Законів України “Про Національний банк України”, “Про банки і банківську діяльність”, “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, інших законодавчих актів України та нормативно-правових актів Національного банку України (далі – Національний банк).

2. Це Положення регулює загальний порядок, умови надання та отримання банками гарантій/контргарантій та їх виконання.

3. Терміни в цьому Положенні вживаються в такому значенні:

1) авізуючий банк – банк, який авізує гарантію та надає письмове повідомлення щодо наданої гарантії бенефіціару або банку-гаранту, або іншому банку;

2) базові відносини – відносини між принципалом та бенефіціаром, які виникають на підставі договору, інших правочинів, тендерної документації,

законодавчих актів щодо зобов'язань принципала на користь бенефіціара, виконання яких забезпечує гарантія;

3) банк бенефіціара – банк, що обслуговує бенефіціара за гарантією;

4) банк-гарант – банк, який надає гарантію на користь бенефіціара;

5) банк-контргарант – банк, який надає контргарантію на користь банку-гаранта або на користь іншого банку-контргаранта;

6) бенефіціар – особа, на користь якої надається гарантія/контргарантія;

7) вимога – лист або повідомлення з вимогою до банку-гаранта/банку-контргаранта сплатити кошти за гарантією/контргарантією. Вимога за гарантією складається бенефіціаром і подається у довільній формі, якщо інше не визначено умовами гарантії (у якій має зазначитися, у чому полягає порушення принципалом базових відносин, забезпечених гарантією), або надсилається у формі повідомлення банку-гаранту. Вимога за контргарантією складається банком-гарантом (або іншим банком-контргарантом) і подається за довільною, якщо інше не визначено умовами контргарантії, формою або надсилається у формі повідомлення банку-контргаранту;

8) гарантійний випадок – одержання банком-гарантом/банком-контргарантом вимоги бенефіціара, що становить належне представлення, протягом строку дії або до дати закінчення дії гарантії/контргарантії, що свідчить про порушення принципалом базових відносин;

9) гарантія – спосіб забезпечення виконання зобов'язань, відповідно до якого банк-гарант бере на себе грошове зобов'язання перед бенефіціаром сплатити кошти в разі настання гарантійного випадку. Зобов'язання банку-гаранта перед бенефіціаром не залежить від базових відносин, які забезпечуються такою гарантією (їх припинення або недійсності), зокрема і тоді, коли посилання на такі базові відносини безпосередньо міститься в тексті гарантії;

10) контргарантія – гарантія, яку надає банк-контргарант на користь банку-гаранта або іншого банку-контргаранта;

11) належне представлення – представлення документів за гарантією/контргарантією, яке відповідає вимогам і умовам такої гарантії/контргарантії; вимогам правил, яким підпорядковується гарантія/контргарантія, а якщо немає відповідного положення в гарантії/контргарантії або правилах, – міжнародній стандартній практиці за гарантіями/контргарантіями;

12) представлення – означає доставку документа за гарантією/контргарантією банку-гаранту/банку-контргаранту;

13) принципал (аплікант, наказодавець) – особа, зазначена в гарантії як така, яка має зобов'язання за базовими відносинами, що забезпечуються такою гарантією;

14) тендерна документація – документація, що готується замовником тендера і використовується особами – учасниками тендера для підготовки та їх участі в тендері.

Інші терміни в цьому Положенні вживаються в значеннях, наведених у законах України.

4. Вимоги цього Положення поширюються на банки – резиденти України, які беруть участь у здійсненні операцій за гарантіями/контргарантіями.

5. Банк-гарант/банк-контргарант надає гарантії/контргарантії як у національній, так і в іноземних валютах для забезпечення виконання принципалом своїх зобов'язань перед бенефіціаром за базовими відносинами.

6. Операції за гарантіями/контргарантіями здійснюються банками за дорученням принципала або іншого банку-контргаранта в порядку, визначеному цим Положенням, у разі надання останніми відповідного належного забезпечення або без нього.

7. Банк-гарант/банк-контргарант приймає рішення про умови видачі гарантії/контргарантії відповідно до своїх внутрішніх положень з урахуванням вимог частин першої – третьої статті 10 Закону України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення”.

8. Банк надає гарантію безпосередньо бенефіціару або передає її через авізуючий банк, або через банк-кореспондент та/або банк бенефіціара, або безпосередньо принципалу для подальшого її передавання бенефіціару.

9. Відповідальність банку-гаранта в разі порушення ним свого обов'язку не обмежується сумою, на яку надано гарантію, якщо інше не встановлено в гарантії.

10. Строк дії контргарантії повинен закінчуватися пізніше строку дії самої гарантії. Операція за контргарантією є завершеною після повернення банком-гарантом коштів грошового забезпечення (покриття) до банку-контргаранта або після здійснення сплати коштів за контргарантією та/або в разі закінчення строку дії контргарантії і дострокового припинення гарантії.

11. Сума коштів грошового забезпечення (покриття) за гарантією/контргарантією за вимогою банку-гаранта/банку-контргаранта може бути збільшена на суму можливих ризиків від зміни курсів іноземних валют, якщо валюта грошового забезпечення (покриття) гарантії/контргарантії відрізняється від виду валюти, у якій надана гарантія/контргарантія і за умови, якщо це передбачено в заяві про надання гарантії/контргарантії та/або в договорі, укладеному між принципалом [іншою особою, яка розмістила грошове забезпечення (покриття) за гарантією], і банком-гарантом/банком-контргарантом або банком-гарантом та банком-контргарантом.

12. Банки, які беруть участь у здійсненні операцій за гарантіями/контргарантіями, утримують комісійну винагороду та відшкодування витрат відповідно до умов гарантії/контргарантії та/або на підставі договору про надання гарантії/контргарантії або іншого відповідного договору, у якому передбачені умови утримання комісійної винагороди та відшкодування витрат.

Резидент сплачує банку-резиденту комісійну винагороду лише в національній валюті.

13. Документи, оформлення яких передбачено вимогами цього Положення для здійснення операцій за гарантіями/контргарантіями, створюються в електронному або паперовому вигляді та подаються в тому вигляді, у якому вони були створені.

Паперові копії документів, використання яких передбачено вимогами цього Положення для здійснення операцій за гарантіями, засвідчуються в установленому законодавством України порядку.

Учасники операцій за гарантіями обмінюються електронними документами або за допомогою системи S.W.I.F.T. з використанням міжнародних стандартів або визначають порядок обміну та засвідчення цих документів на договірних засадах з урахуванням вимог законодавства України.

14. Копії документів, що подаються принципалом до банку-гаранта/банку-контргаранта, залишаються в такому банку на зберіганні в справі, що формується банком-гарантом/банком-контргарантом за гарантією/контргарантією (далі – справа).

15. Банк веде справу, журнал реєстрації наданих/отриманих гарантій/контргарантій у паперовому або електронному вигляді.

16. Учасники операцій за гарантіями під час забезпечення виконання зобов'язань у національній та іноземних валютах мають право використовувати всі гарантії/контргарантії, що підпорядковуються уніфікованим правилам для гарантій та іншим міжнародним документам, що регулюють питання здійснення операцій за гарантіями/контргарантіями, з урахуванням

міжнародної стандартної банківської практики та особливостей, визначених цим Положенням, і що не суперечать законодавству України.

II. Порядок оформлення та подання принципалом до банку-гаранта заяви про надання гарантії

17. Принципал або особа, яка діє в його інтересах (далі – принципал), для отримання гарантії подає до банку-гаранта заяву про надання гарантії.

18. Заява про надання гарантії складається в довільній формі та повинна обов'язково містити реквізити, передбачені в пункті 19 розділу II цього Положення.

Банк-гарант має право вимагати від принципала зазначення в заяві про надання гарантії іншої додаткової інформації.

19. Заява про надання гарантії обов'язково повинна містити такі реквізити:

1) найменування та місцезнаходження банку-гаранта або умови визначення банку-гаранта банком-контргарантом;

2) назву документа “Заява про надання гарантії”;

3) дату складання та номер заяви про надання гарантії (число – цифрами, місяць – цифрами або словами, рік – цифрами);

4) повне найменування принципала – юридичної особи, для принципала – фізичної особи – прізвище, ім'я та по батькові (за наявності);

5) код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України (далі – ЄДРПОУ) – для принципала – юридичної особи-резидента; реєстраційний номер облікової картки платника податків – для принципала – фізичної особи-резидента або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків);

6) назву національної валюти або іноземної валюти, у якій надається гарантія, словами та цифровий або літерний код іноземної валюти відповідно до Класифікатора іноземних валют та банківських металів, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 04 лютого 1998 року № 34 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 19 квітня 2016 року № 269) (зі змінами) (далі – Класифікатор);

7) суму гарантії цифрами та словами;

8) реквізити договору або іншого правочину, який згідно із законодавством України має силу договору (за наявності), або посилання на реквізити тендерної документації, де передбачені базові відносини;

9) найменування бенефіціара – юридичної особи, для бенефіціара – фізичної особи – прізвище, ім'я, по батькові (за наявності);

10) код згідно з ЄДРПОУ – для бенефіціара – юридичної особи-резидента; реєстраційний номер облікової картки платника податків – для бенефіціара – фізичної особи-резидента або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків);

11) умови гарантії;

12) строк дії гарантії/дата закінчення дії гарантії;

13) підпис(и) уповноваженої(их) особи(іб) принципала – юридичної особи (для принципала – фізичної особи – лише її підпис).

20. Принципал має право в заяві про надання гарантії доручити банку-гаранту:

1) списати кошти в національній або іноземних валютах з поточного рахунку принципала для резервування грошового забезпечення (покриття) гарантії;

2) утримати з належних йому коштів комісійну винагороду та відшкодувати витрати, що належать банку-гаранту та іншим банкам, що беруть участь у наданні гарантії;

3) здійснити інші дії.

21. Принципал разом із заявою про надання гарантії подає до банку-гаранта такі документи:

1) копію договору або іншого правочину, який згідно із законодавством України має силу договору (за наявності), у якому може бути передбачено надання гарантії (далі – договір), або копію тендерної документації (за наявності).

Принципал має право не подавати відповідної тендерної документації в разі оприлюднення такої документації на сторінці офіційного Інтернет-представництва центрального органу виконавчої влади, що реалізовує

державну політику у сфері публічних закупівель або авторизованих електронних майданчиках під час публічних закупівель. У цьому разі принципал надає інформацію для ідентифікації закупівлі;

2) виписку банку з електронного реєстру повідомлень про договори, який ведеться Національним банком та підтверджує реєстрацію Національним банком кредитного договору/договору позики в іноземній валюті, що передбачає виконання боргових зобов'язань перед кредитором-нерезидентом, якщо базові відносини виникають на підставі кредитного договору/договору позики в іноземній валюті, який має реєструватися Національним банком (виписка не подається, якщо банк-гарант є також й обслуговуючим банком за таким договором, згідно з умовами його реєстрації);

3) інші документи, визначені внутрішніми положеннями банку-гаранта.

22. Банк-гарант зобов'язаний перевірити відповідність інформації, зазначеної в заяві про надання гарантії, інформації, зазначеній у документі, на підставі якого виникають базові відносини.

23. Банк-гарант розглядає подані документи, рівень забезпечення гарантії та приймає рішення про надання гарантії або про відмову в її наданні в порядку, визначеному внутрішніми положеннями банку-гаранта.

III. Порядок надання гарантій банком-гарантом

24. Банк-гарант після прийняття рішення про надання гарантії готує проект договору про надання гарантії (з урахуванням вимог статті 6 Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”) і відповідно до внутрішніх положень банку подає його принципалу для підписання.

Банк-гарант має право не укладати окремий договір про надання гарантії, якщо в заяві про надання гарантії передбачені всі умови, за якими надається гарантія, і ця заява погоджена з банком-гарантом та має силу договору про надання гарантії.

25. Банк-гарант, перевібивши прийнятність умов договору про надання гарантії і правильність оформлення поданих документів та отримавши підтвердження принципала про згоду з умовами договору про надання гарантії, підписує гарантію і надсилає/передає гарантію згідно з інструкціями, зазначеними в заяві про надання гарантії, протягом строку, визначеного договором про надання гарантії.

Оригінал гарантії в паперовому вигляді передається (через принципала або через авізуючий банк, або безпосередньо) бенефіціару, одна копія такої гарантії залишається в банку-гаранті, інша – передається принципалу.

Банк-гарант надсилає примірник електронної гарантії бенефіціару або банку бенефіціара та/або принципалу для подальшого передавання бенефіціару. Банк-гарант надсилає один електронний примірник принципалу, інший – зберігає в електронному архіві банку-гаранта.

26. Гарантія повинна містити такі реквізити:

- 1) назву документа;
- 2) номер, місце складання, дату видачі;
- 3) повне найменування принципала – юридичної особи, для принципала – фізичної особи – прізвище, ім'я та по батькові (за наявності);
- 4) код згідно з ЄДРПОУ – для принципала – юридичної особи-резидента; реєстраційний номер облікової картки платника податків – для принципала – фізичної особи-резидента або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків);
- 5) назву валюти, у якій надається гарантія;
- 6) суму гарантії цифрами та словами;
- 7) назву валюти платежу, якщо вона відрізняється від валюти, у якій надається гарантія;
- 8) дату, номер і назву (у разі наявності таких реквізитів) відповідного документа, з якого виникають базові відносини;
- 9) найменування бенефіціара – юридичної особи, для бенефіціара – фізичної особи – прізвище, ім'я, по батькові (за наявності);
- 10) код згідно з ЄДРПОУ – для бенефіціара – юридичної особи-резидента; реєстраційний номер облікової картки платника податків – для бенефіціара – фізичної особи-резидента або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків);
- 11) найменування банку-гаранта;
- 12) дату закінчення дії або строк дії гарантії чи обставини, за яких строк дії гарантії є закінченим;

- 13) умови, за яких надається право вимагати платіж;
- 14) умови щодо зменшення/збільшення суми гарантії (у разі потреби);
- 15) підпис(и) уповноваженої(их) особи(іб) банку-гаранта;
- 16) інші умови (за потреби).

Реквізити гарантії банку, наданої як забезпечення тендерної пропозиції відповідно до Закону України “Про публічні закупівлі”, повинні відповідати вимогам до забезпечення тендерної пропозиції, установленим нормативно-правовим актом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері публічних закупівель.

27. Гарантія є чинною з дати її видачі, якщо в ній не зазначено інше. Датою видачі гарантії є день надсилання бенефіціару або банку бенефіціара, або авізуючому банку, або банкам-кореспондентам повідомлення з текстом гарантії чи дата, зазначена на поштової квитанції, що свідчить про надсилання гарантії поштовим зв'язком, або день передавання її бенефіціару чи принципалу для подальшого передавання її бенефіціару.

28. Банк-гарант реєструє надані гарантії/контргарантії в журналі реєстрації (далі – журнал). У журналі зазначаються такі реквізити:

- 1) номер гарантії/контргарантії;
- 2) найменування принципала та банку-контргаранта, за дорученням якого надана гарантія (за наявності такого банку-контргаранта);
- 3) найменування бенефіціара, на користь якого надана гарантія;
- 4) дата видачі гарантії/контргарантії;
- 5) сума гарантії/контргарантії та назва або код національної або іноземних валют (цифровий або літерний) відповідно до Класифікатора;
- 6) строк дії або дата закінчення дії гарантії/контргарантії.
За потреби в журналі зазначається інша інформація.

29. Банк-гарант усі документи, отримані за кожною наданою гарантією, у тому числі документи, подані принципалом відповідно до вимог, установлених в пункті 21 розділу II цього Положення, формує в справу, порядок формування та зберігання якої визначає самостійно. Справа містить:

- 1) заяву про надання гарантії;

- 2) листи, повідомлення та інші документи банків і принципала;
- 3) копії листів, повідомлень та інших документів, надісланих іншим банкам і принципалу;
- 4) копії договорів про надання гарантії та застави (за умови їх наявності);
- 5) інші документи щодо наданої гарантії, визначені банком-гарантом у внутрішніх положеннях банку.

IV. Порядок унесення принципалом змін до умов гарантії

30. Принципал у разі виникнення потреби внесення змін до умов гарантії подає до банку-гаранта лист-звернення про внесення змін до гарантії, а також копію відповідних змін до договору (за наявності), з якого виникають базові відносини. Принципал зобов'язаний подати до банку-гаранта копії змін до договору, з якого виникають базові відносини, якщо протягом дії гарантії до договору вносилися зміни стосовно реквізитів сторін і строків договору, що свідчить про згоду сторін договору щодо їх унесення.

31. Банк-гарант перевіряє правильність заповнення листа-звернення про внесення змін до умов гарантії, а також наявність і достатність забезпечення за гарантією (якщо зміни передбачають збільшення суми або строку дії гарантії). Банк-гарант приймає рішення про прийняття таких змін (відповідно до своїх внутрішніх положень та якщо зміни до умов гарантії не суперечать одна одній) і після оформлення інших відповідних договорів (за потреби) надсилає документ зі змінами до умов гарантії до банку бенефіціара або передає/надсилає документ зі змінами до умов гарантії безпосередньо бенефіціару або принципалу, або авізуючому банку для подальшого його передавання/надсилання бенефіціару.

32. Зміни до умов гарантії набирають чинності з дати видачі документа зі змінами до умов гарантії, якщо в них не зазначено інше. Датою видачі документа зі змінами до умов гарантії є день надсилання бенефіціару або банку бенефіціара, або авізуючому банку, або банкам-кореспондентам документа зі змінами до умов гарантії каналами електронного зв'язку, у тому числі за допомогою системи S.W.I.F.T., або дата, зазначена на поштової квитанції, що свідчить про надсилання документа зі змінами до умов гарантії поштовим зв'язком, або день передавання/надсилання документа зі змінами до умов гарантії бенефіціару або принципалу для подальшого передавання бенефіціару.

Зобов'язання банку-гаранта у зв'язку з унесенням змін до умов гарантії (зменшення суми гарантії та/або скорочення строку дії гарантії) змінюється лише після отримання від бенефіціара або банку бенефіціара, або авізуючого банку повідомлення про прийняття бенефіціаром зазначених змін або після

строку, протягом якого вимога за гарантією може бути наданою в сумі, що діяла до зменшення суми гарантії.

Банк-гарант у разі отримання від бенефіціара або банку бенефіціара, або авізуючого банку повідомлення про відмову бенефіціара внести зміни до умов гарантії протягом двох робочих днів із дати отримання такого повідомлення зобов'язаний письмово інформувати про це принципала (у порядку, установленому в договорі про надання гарантії).

Бенефіціар за винятком випадків, передбачених умовами гарантії, має право відмовитися від змін до гарантії, поки він не повідомить про свою згоду з такими змінами або не здійснить представлення, що відповідає умовам гарантії, виключно з урахуванням таких змін.

33. Часткове прийняття змін до умов гарантії не допускається і є повідомленням про відмову від такої зміни.

34. Банк-гарант відображає в журналі внесені зміни до умов гарантії.

35. Умови гарантії можуть передбачати зменшення або збільшення її суми у визначені дати або в разі настання визначеної події, яка згідно з умовами гарантії призводить до зміни її суми.

V. Порядок сплати банком-гарантом (резидентом) коштів за гарантією в разі настання гарантійного випадку

36. Банк-гарант (резидент), отримавши від бенефіціара або банку бенефіціара, або іншого банку вимогу, перевіряє достовірність цієї вимоги, а також те, що вона становить належне представлення.

Банк-гарант (резидент) надсилає копію вимоги, що становить належне представлення, принципалу (разом із копіями документів, якими вона супроводжувалася, якщо подання таких документів передбачалось умовами гарантії).

37. Банк-гарант (резидент) сплачує кошти бенефіціару за гарантією в разі отримання вимоги, що становить належне представлення.

38. Банк-гарант (резидент) сплачує кошти за гарантією на умовах і в строки, передбачені гарантією для оплати вимоги та згідно з реквізитами, зазначеними в гарантії, якщо інші реквізити не визначені у вимозі.

39. Зобов'язання банку-гаранта (резидента) зменшується на суму, сплачену за гарантією в разі здійснення банком-гарантом (резидентом) часткової сплати коштів за гарантією.

VI. Дострокове припинення дії гарантії, наданої банком-гарантом (резидентом)

40. Банк-гарант (резидент) надсилає авізуючому банку або банку бенефіціара, або безпосередньо бенефіціару запит для одержання згоди від бенефіціара на дострокове припинення гарантії, якщо принципал подав заяву до банку-гаранта (резидента) про дострокове припинення гарантії.

Банк-гарант не надсилає такий запит у разі подання принципалом вищезазначеної заяви до банку-гаранта (резидента) та отримання банком-гарантом від принципала (або безпосередньо від бенефіціара) письмової згоди бенефіціара на дострокове припинення гарантії (з обов'язковою перевіркою банком-гарантом достовірності такої згоди).

41. Банк-гарант (резидент) повідомляє принципала про надходження від бенефіціара або авізуючого банку, або банку бенефіціара заяви/повідомлення про дострокове припинення гарантії протягом двох робочих днів із дати отримання такої заяви/повідомлення.

42. Гарантія припиняється, якщо від бенефіціара або банку бенефіціара, або іншого банку надійшло повідомлення про згоду бенефіціара на дострокове припинення гарантії.

43. Банк-гарант (резидент) повертає кошти, надані принципалом або іншою особою в забезпечення (покриття) гарантії, на розподільчий або поточний рахунок особи, яка розмістила грошове забезпечення в строк, визначений договором між банком та особою, яка розмістила грошове забезпечення.

44. Зобов'язання банку-гаранта перед бенефіціаром припиняється в разі:

1) сплати суми, на яку видано гарантію; або

2) закінчення строку дії гарантії або після настання дати закінчення дії гарантії, або настання обставин (події), за яких строк дії гарантії є закінченим, у тому числі:

відмови бенефіціара від своїх прав за гарантією шляхом повернення її оригіналу до банку-гаранта або шляхом подання банку-гаранту письмового повідомлення про звільнення його від обов'язків за гарантією; або

представлення банку-гаранту повідомлення принципала, що підтверджується відповідною інформацією на сторінці офіційного інтернет-представництва центрального органу виконавчої влади, що реалізовує державну політику у сфері публічних закупівель або авторизованих електронних майданчиках під час публічних закупівель, про:

укладення договору про закупівлю з іншим учасником, що став переможцем тендера; або

ненадання або відкликання принципалом тендерної пропозиції до закінчення строку її подання; або

закінчення процедури закупівлі в разі неукладення договору про закупівлю з жодним із учасників, які подали тендерні пропозиції, або, якщо торги не відбулися, або принципал не взяв участі в закупівлі; або

3) в інших випадках, передбачених законодавством.

VII. Порядок подання до банку-контргаранта (резидента) заяви про надання контргарантії, надання контргарантії, унесення змін до умов наданих контргарантії і сплати коштів за наданими контргарантіями

45. Принципал для надання контргарантії на користь банку-гаранта або іншого банку-контргаранта подає до банку-контргаранта (резидента) заяву про надання контргарантії.

46. Заява про надання контргарантії, надання контргарантії, унесення змін до умов наданої контргарантії, оплати за наданими контргарантіями оформляється згідно з вимогами розділів II – V цього Положення з урахуванням особливостей, викладених у розділі VII цього Положення.

47. Принципал у заяві про надання контргарантії зазначає найменування та місцезнаходження банку-контргаранта, а також у разі потреби найменування та місцезнаходження банку-гаранта та/або іншого банку-контргаранта, у тому числі його SWIFT BIC, або умови, за якими визначається банк-гарант (та/або інший банк-контргарант).

Принципал у заяві про надання контргарантії обов'язково зазначає строк дії/дату закінчення дії гарантії, наданої банком-гарантом. Зазначення строку дії/дати закінчення дії контргарантії в заяві про надання контргарантії не є обов'язковим.

48. Банк-контргарант (резидент) після прийняття рішення про надання контргарантії та оформлення всіх необхідних документів, у тому числі договору про надання контргарантії, надсилає протягом строку, визначеного договором про надання контргарантії, до банку-гаранта або іншого банку-контргаранта текст гарантії, яка має бути надана на користь бенефіціара, разом із текстом своєї контргарантії, яку банк-контргарант (резидент) надає на користь банку-гаранта або іншого банку-контргаранта.

49. Банк-контргарант (резидент) протягом двох робочих днів із дати отримання вимоги від банку-гаранта або іншого банку-контргаранта надсилає копію цієї вимоги принципалу або до банку, що обслуговує принципала. Банк-контргарант (резидент) сплачує кошти за контргарантією, якщо вимога

становить належне представлення, на умовах та в строки, передбачені контргарантією, та згідно з інструкціями і реквізитами, отриманими від банку-гаранта або іншого банку-контргаранта.

Банк-контргарант (резидент), який для забезпечення контргарантії розмістив кошти грошового забезпечення на рахунку в банку-гаранті або іншому банку-контргаранті, має право уповноважити банк-гарант або інший банк-контргарант на списання коштів, наданих для забезпечення контргарантії з цього рахунку, передбачивши право на таке списання та умови його здійснення в контргарантії.

VIII. Дострокове припинення контргарантії, наданої банком (резидентом)

50. Банк-контргарант (резидент), отримавши від принципала лист-звернення про дострокове припинення контргарантії (у тому числі гарантії), надсилає до банку-гаранта (або іншого банку-контргаранта) відповідний запит для одержання банком-гарантом згоди від бенефіціара на дострокове припинення гарантії та одержання банком-контргарантом згоди банку-гаранта на дострокове припинення контргарантії.

51. Гарантія/контргарантія припиняється, якщо від авізуючого банку або іншого банку (у тому числі банку-контргаранта), або банку-гаранта надійшло повідомлення про згоду бенефіціара та/або банку-гаранта, та/або іншого банку-контргаранта на дострокове припинення гарантії/контргарантії відповідно.

52. Контргарантія припиняється, якщо повідомлення про дострокове припинення контргарантії (у тому числі гарантії) надійшло від банку-гаранта або іншого банку за дорученням банку-гаранта на підставі доручення бенефіціара, і банк-контргарант повідомив про це принципала.

53. Банк-гарант або інший банк-контргарант після дострокового припинення контргарантії повертає банку-контргаранту (резиденту) кошти грошового забезпечення (покриття) контргарантії, які були розміщені на рахунку в банку-гаранті або в іншому банку-контргаранті.

Банк-контргарант у разі розміщення на банківському рахунку принципалом або іншою особою коштів грошового забезпечення контргарантії списує кошти грошового забезпечення з цього рахунку і зараховує їх на розподільчий або поточний рахунок особи, яка розмістила грошове забезпечення (покриття) гарантії.

IX. Порядок авізування гарантій та внесення змін до умов гарантій, отриманих на користь бенефіціарів

54. Авізуючий банк (резидент), отримавши від іншого банку гарантію, перевіряє достовірність цієї гарантії (перевіряє ключі, підписи, формат SWIFT).

55. Авізуючий банк (резидент) у разі потреби надсилає запит до банку, від якого надійшла гарантія, для уточнення достовірності цієї гарантії або уточнення умов та інших інструкцій, що містяться в гарантії.

56. Отримані гарантії реєструються в журналі в порядку їх надходження. Журнал повинен містити такі реквізити:

- 1) найменування бенефіціара;
- 2) суму гарантії;
- 3) валюту, у якій надана гарантія;
- 4) строк дії або дату закінчення дії гарантії;
- 5) найменування банку-гаранта;
- 6) номер гарантії;
- 7) дату видачі гарантії;
- 8) інші реквізити, визначені банком.

57. Авізуючий банк (резидент) після отримання гарантії (необхідних уточнень щодо достовірності гарантії) від іншого банку надсилає повідомлення з текстом гарантії бенефіціару або банку бенефіціара про отримання гарантії на користь бенефіціара.

Авізуючий банк (резидент) авізує гарантію на власний розсуд, не отримавши підтвердженнь її достовірності. У такому разі авізуючий банк (резидент) повідомляє бенефіціара або банк бенефіціара, що він авізував цю гарантію без отримання підтвердження її достовірності.

58. Бенефіціар після отримання повідомлення з текстом гарантії повідомляє авізуючий банк (резидент) про прийняття цієї гарантії або про потребу внесення змін до умов гарантії, або про відмову від прийняття наданої гарантії. Авізуючий банк (резидент), який не отримав від бенефіціара протягом строку дії гарантії листа (повідомлення) зі згодою/відмовою або про потребу внесення змін до умов гарантії, вважає гарантію прийнятою бенефіціаром на умовах, які в ній зазначені. Авізуючий банк (резидент) у разі отримання листа (повідомлення) від бенефіціара та наявності прохання (інструкцій) від банку-гаранта надсилає повідомлення до банку, від якого надійшла гарантія, про прийняття бенефіціаром умов гарантії або про потребу внесення змін, або про відмову в прийнятті гарантії. Авізуючий банк (резидент), якщо немає відповідних інструкцій банку-гаранта та в разі прийняття бенефіціаром гарантії без змін, має право не надавати повідомлення про згоду бенефіціара банку, від

якого надійшла гарантія, і гарантія вважатиметься прийнятою на умовах, які в ній зазначені.

59. Бенефіціар, який отримав повідомлення з умовами гарантії і визначив, що він не згоден з умовами гарантії, має право звернутися до банку бенефіціара (резидента) або іншого банку, від якого він отримав повідомлення про надання гарантії, з проханням надіслати повідомлення до банку-гаранта або банку, через який отримано умови гарантії, щодо потреби внесення змін до умов гарантії.

60. Звернення на внесення змін до умов гарантії є неприйнятним, якщо авізуючий банк (резидент) не отримав від банку-гаранта або банку, від якого надійшла гарантія, повідомлення про внесення змін, або про відмову принципала від унесення змін до умов гарантії.

Банк, отримавши повідомлення від банку-гаранта або іншого банку, від якого надійшла гарантія, про відмову принципала та/або банку-гаранта від унесення змін до умов гарантії, зобов'язаний письмово повідомити про це бенефіціара.

61. Авізуючий банк (резидент) після внесення змін до умов гарантії:

1) робить у разі потреби позначки про зміни, що вносяться до умов гарантії, у журналі та справі;

2) готує супровідний лист/повідомлення, що надсилається бенефіціару, з переліком змін до умов гарантії або повідомлення про отримання змін до умов гарантії, що надсилається на адресу іншого банку бенефіціара (резидента).

Супровідний лист/повідомлення разом із копією тексту змін до умов гарантії (за винятком інформації про міжбанківські ключі) передається/надсилається бенефіціару. У повідомленні, що надсилається до іншого банку, зазначаються всі зміни, які вносяться до умов гарантії [за винятком інформації про міжбанківські ключі та тієї, що призначена виключно для авізуючого банку (резидента)].

Х. Порядок прийняття банком бенефіціара (резидентом) від бенефіціара вимоги за гарантією

62. Бенефіціар для отримання платежу за гарантією подає до банку-гаранта безпосередньо або через банк бенефіціара (залежно від того, як це визначено умовами гарантії) вимогу за гарантією, а також усі документи, передбачені умовами гарантії (якщо таке подання в ній передбачено).

63. Банк бенефіціара (резидент) приймає вимогу бенефіціара разом з документами (якщо вони передбачені умовами гарантії) та надсилає її (їх) безпосередньо банку-гаранту або банку, від якого надійшла гарантія, якщо умовами гарантії передбачено подання документів (вимоги та інших обумовлених у гарантії документів) через банк бенефіціара (резидент).

Банк бенефіціара (резидент), у випадках, передбачених умовами гарантії, одночасно з відправленням вимоги бенефіціара, надсилає банку-гаранту або банку, через який надійшла гарантія, автентичне повідомлення про отримання вимоги бенефіціара, зазначивши в ньому повний текст вимоги (якщо це передбачено умовами гарантії) і повідомляє, що вимога та документи (якщо вони передбачені умовами гарантії) надіслані банку-гаранту або банку, через який надійшла гарантія.

64. Банк бенефіціара (резидент) після отримання від банку-гаранта платежу за гарантією:

1) зараховує кошти на поточний або розподільчий рахунок бенефіціара, якщо в банку відкрито рахунок, або

2) здійснює переказ коштів за реквізитами, отриманими від бенефіціара, або банку бенефіціара, або іншого авізуючого банку, якщо бенефіціару відкрито рахунок в іншому банку.

65. Зобов'язання банку-гаранта зменшуються на суму, сплачену за гарантією, у разі здійснення банком-гарантом часткової сплати коштів за гарантією.

XI. Дострокове припинення гарантії, отриманої від інших банків на користь бенефіціара

66. Банк-резидент, отримавши від банку, від якого надійшла гарантія, запит принципала щодо дострокового припинення гарантії, надсилає відповідне повідомлення бенефіціару.

67. Банк-резидент, отримавши повідомлення бенефіціара про звільнення банку-гаранта від зобов'язань за гарантією, на прохання бенефіціара повідомляє про це банк-гарант або банк, від якого надійшла гарантія.

68. Гарантія припиняється, якщо банк отримав від бенефіціара повідомлення про дострокове припинення гарантії та/або звільнення банку-гаранта від усіх зобов'язань за наданою гарантією та проінформував про це банк-гарант або банк, від якого надійшла гарантія.

XII. Порядок надання гарантій банками-гарантами (резидентами) під контргарантії інших банків

69. Банк-гарант (резидент), отримавши від іншого банку контргарантію, перевіряє достовірність цієї контргарантії (перевіряє ключі, підписи, формат SWIFT) та аналізує рейтинг фінансового стану банку-кореспондента.

70. Банк-гарант (резидент) у разі потреби надсилає запит до банку-контргаранта або іншого банку, через який передано контргарантію, для уточнення достовірності цієї контргарантії. Банк-гарант (резидент) приймає контргарантію і надає гарантію бенефіціару, забезпеченням якої є отримана контргарантія, лише після отримання відповідних уточнень, що підтверджують її достовірність.

71. Банк-гарант (резидент) після аналізу рейтингу, фінансового стану банку-контргаранта та переконавшись в достовірності цієї контргарантії приймає рішення про надання гарантії на підставі отриманої контргарантії або про відмову в наданні гарантії, або про необхідність внесення змін до контргарантії.

72. Банк-гарант (резидент), прийнявши рішення про відмову в наданні гарантії на підставі отриманої контргарантії іншого банку, повідомляє про це банк-контргарант або інший банк, від якого була отримана контргарантія.

73. Банк-гарант (резидент) реєструє отримані контргарантії в журналі. У журналі зазначаються реквізити, передбачені в пункті 56 розділу IX цього Положення.

74. Банк-гарант (резидент) у разі прийняття рішення про надання гарантії на підставі отриманої контргарантії надсилає/передає гарантію безпосередньо бенефіціару або принципалу для подальшого передавання бенефіціару або через інший банк (відповідно до інструкцій, зазначених у тексті контргарантії) та інформує банк-контргарант. Текст гарантії повинен відповідати всім умовам, визначеним банком-контргарантом.

75. Умови гарантії є прийнятими бенефіціаром, якщо протягом строку дії/на дату закінчення дії гарантії бенефіціар письмово не підтвердив своє непогодження з умовами гарантії.

76. Банк-гарант (резидент) на прохання банку-контргаранта надсилає йому копію гарантії у паперовому вигляді або електронний примірник гарантії, якщо гарантія створена в електронному вигляді.

77. Бенефіціар діє відповідно до розділу IX цього Положення, якщо він не згоден з умовами отриманої гарантії.

78. Вимоги, передбачені розділом XII цього Положення, також застосовуються у випадках надання банками (резидентами) контргарантії під контргарантії інших банків.

XIII. Порядок сплати банком-гарантом (резидентом) бенефіціару коштів за гарантією, наданою на підставі отриманої контргарантії

79. Бенефіціар для отримання платежу за гарантією подає до банку-гаранта (резидента) вимогу за гарантією, а також усі документи, передбачені умовами гарантії (якщо таке подання в ній передбачено). Бенефіціар подає вимогу та інші обумовлені в гарантії документи до банку-гаранта (резидента) протягом строку дії гарантії у спосіб, що становить належне представлення.

80. Банк-гарант (резидент) перевіряє вимогу за гарантією та інші подані документи на їх відповідність умовам гарантії. Сплата коштів за гарантією здійснюється в строк, визначений умовами гарантії, або, якщо такий строк не зазначається в умовах гарантії, у строк, визначений уніфікованими правилами для гарантій, яким підпорядкована гарантія, якщо вимога становить належне представлення.

Банк-гарант (резидент) надсилає банку, від якого отримана контргарантія, копію вимоги разом із копіями документів, якщо вони передбачені умовами гарантії та надані.

81. Зобов'язання банку-гаранта (резидента) зменшуються на суму, сплачену за гарантією, у разі здійснення банком-гарантом (резидентом) часткової сплати коштів за гарантією.

XIV. Дострокове припинення гарантії, наданої банком-гарантом (резидентом) під контргарантію

82. Дострокове припинення гарантії, наданої банком-гарантом (резидентом) під контргарантію здійснюється відповідно до вимог розділу VIII цього Положення з урахуванням особливостей, визначених розділом XIV цього Положення.

83. Банк-гарант (резидент), отримавши від банку-контргаранта або банку, від якого надійшла контргарантія, запит принципала щодо дострокового припинення гарантії, надсилає повідомлення бенефіціару для отримання його згоди на дострокове припинення гарантії.

84. Бенефіціар у разі згоди на дострокове припинення гарантії та звільнення банку-гаранта (резидента) від усіх зобов'язань за наданою гарантією надсилає банку-гаранту повідомлення/лист-згоду. Бенефіціар за гарантією, який не є клієнтом банку-гаранта (резидента), зобов'язаний передати/надіслати таке повідомлення/лист-згоду до банку-гаранта (резидента) через банк бенефіціара (резидента).

Банк бенефіціара (резидент) підтверджує банку-гаранту справжність підпису(ів) уповноваженої(их) особи(ів) бенефіціара на отриманому від нього вищезазначеному повідомленні/листі-згоді.

85. Банк бенефіціара (резидент) може надіслати відповідне повідомлення на адресу банку-гаранта (резидента), якщо бенефіціар наполягає на прискоренні отримання банком-гарантом (резидентом) повідомлення/листа-згоди на дострокове припинення гарантії та звільнення банку-гаранта (резидента) від усіх зобов'язань за наданою гарантією.

Гарантія є припиненою лише за умови, якщо банк-гарант (резидент) отримав від бенефіціара або банку бенефіціара підтвердження згоди на дострокове припинення гарантії та звільнення банку-гаранта (резидента) від усіх зобов'язань за наданою гарантією або в інших випадках, передбачених у пункті 44 розділу VI цього Положення.

Директор Департаменту
платіжних систем та інноваційного розвитку

О. М. Яблунівський

ПОГОДЖЕНО
Перший заступник Голови
Національного банку України

_____ Я. В. Смолій
(підпис)
“ ____ ” _____ 2018 року
(дата)